

Candidate
must not
write on
this margin.

CSM—75/22

PERSIAN

PAPER—II

Time : 3 Hours

Full Marks : 250

The figures in the left-hand margin indicate marks.

Candidates should attempt **any 10 (ten)** questions of **GROUP—A** with word limit of 250 words and should attempt **any 5 (five)** questions from **GROUP—B** with word limit of 300 words.

GROUP—A

از سوالات زیر فقط ده (۱۰) را جواب بدهید. جواب هر سوالی با محدودیت ۲۵۰ کلمه باشد. پاسخ سوال اول لازمی است.

1. عبارت زیر را به زبان فارسی خلاصه کنید : 15

”لمغان شهری است از دیار سند از اعمال غزنین و امروز میان ایشان و کفار کوهی است بلند و پیوسته خائف باشند از تاختن و شبیخون کفار. اما لمغانیان مردمان بشکوه باشند و جلد و کسوب و با جلدی زعری عظیم تا به غایتی که باک ندارند که بر عامل به يك من گاه و يك بیضه رفع کنند و به کم ازین نیز روا دارند که به تظلم به غزنین آیند و يك ماه و دو ماه مقام کنند و بی حصول مقصود باز نگردند. فی الجملة در لجاج دستی دارند و از ابرام پستی. مگر در عهد یمین الدوله سلطان محمود انار الله برهانه یکی شب کفار بر ایشان شبیخون کردند و به انواع خرابی حاصل آمد. ایشان خود بی خاک مراغه کردند، چون این واقعه بیفتاد تنی چند از معارف و مشاهیر برخاستند و به حضرت غزنین آمدند و جامه ها بدریدند و سرها برهنه کردند و اوایلا کنان به بازار غزنین در آمدند و به بارگاه سلطان شدند و بنالیدند و بزاریدند و آن واقعه را بر صفتی شرح دادند که سنگ را بر ایشان گریستن آمد و هنوز این زعارت و جلادت و تزویر و تمویه از ایشان ظاهر نگشته بود.

Candidate
must not
write on
this margin.

خواجۀ بزرگ احمد حسن میمندی را بر ایشان رحمت آمد و خراج آن سال ایشان را ببخشید و از عوارضشان مصون داشت و گفت: باز گردید و بیش کوشید و کم خرج کنید تا سر سال به جای خویش باز آید. جماعت لمغیانان با فرحی قوی و بشاشتی تمام باز گشتند و آن سال مرفه بنشستند و آب به کس ندادند. و چون سال به سر شد همان جماعت باز آمدند و قصه خود بخواجه رفع کردند. نکت آن قصه مقصور بر آن که: سال پار خداوند خواجۀ بزرگ ولایت ما را به رحمت و عاطفت خویش بیاراست و به حمایت و حیاطت خود نگاه داشت و اهل لمغان بدان کرم و عاطفت به جای خویش رسیدند و چنان شدند که در آن ثغر مقام توانند کرد. اما هنوز چون منزللی اند و می ترسیم که اگر مال مواضعت را امسال طلب کنند بعضی مستأصل شوند و اثر آن خلل هم به خزانه معموره باز گردد. خواجۀ احمد حسن هم لطفی بکرد و مال دیگر سال ببخشید. در این دو سال اهل لمغان توانگر شدند و بر آن بسنده نکردند. در سوم سال طمع کردند که مگر ببخشند. همان جماعت باز به دیوان حاضر آمدند و قصه عرضه کردند و همه عالم را معلوم شد که لمغانیان بر باطل اند. خواجۀ بزرگ قصه بر پشت گردانید و بنوشت: الخراج خراج اداؤه دوائه. گفت خراج ریش هزار چشمه است گزاردن او داروی اوست. و از روزگار آن بزرگ این معنی مثلی شد و در بسیار جای به کار آمد. خاک بر آن بزرگ خوش باد.

2. احوال و آثار نظامی عروضی سمرقندی را بیان کنید و درباره ماهیت شعری که در چهار مقاله آمده است توضیح بدهید. 15
3. زند گینامه علامه شنبلی نعمانی را بیان کنید. و درباره 'شعر العجم' مقاله ای بنویسید. 15
4. احوال و آثار ملا محسن کاشفی را بنویسید. 15
5. 'سخن نو' از کیست؟ درباره مولف 'سخن نو' یاد داشتی بنویسید. 15
6. خلاصه 'روضه نخستین' بهارستان جامی را بیان کنید. 15
7. گلستان سعدی شیرازی چند باب دارد؟ درباره 'تاثیر صحبت' هر چه بدانید توضیح بنمایید. 15

Candidate
must not
write on
this margin.

- 15 8. 'قابوس نامه' کدام موضوعات را احاطه کرده است؟ دربارش صحبت کنید.
- 15 9. خلاصه 'راه نو' را بنویسید.
- 15 10. احوال و آثار دکتر غلام سرور را بیان نمایید.
- 15 11. دبیری یعنی چه؟ در مورد دبیری که در 'چهار مقاله' بیان شده است بحث کنید.
- 15 12. آثار نثری عبد الرحمن جامی را بیان کنید.

GROUP—B

از سوالات زیر فقط پنج (۵) را جواب بدهید. جواب هر سوالی با محدودیت ۳۰۰ کلمه باشد.
پاسخ سوال سوم لازمی است۔

- 20 1. عمر خیام در کدام صنف سخن شعری مشهور است، توضیح بدهید.
- 20 2. 'مثنوی معنوی' از کیست؟ درباره 'مثنوی معنوی' مقاله ای بنویسید.
- 20 3. اشعار زیر را به زبان فارسی توضیح بدهید:

سفر کرده هامون و دریا بسی	ز دریای عمان برآمد کسی
ز هر جنس در نفس پاکش علوم	عرب دیده و ترک و تاجیک و روم
سفر کرده و صحبت آموخته	جهان گشته و دانش آموخته
ولیکن فرو مانده بی برگ سخت	به هیکل قوی چون تناور درخت
ز حراق و او در میان سوخته	دو صد رقعہ بالای هم دوخته
بزرگی در آن ناحیت شهریار	به شهری در آمد ز دریا کنار
سر عجز در پای درویش داشت	که طبعی نکونامی اندیش داشت
سروتن به حمامش از گرد راه	بشستند خدمتگزاران شاه
نیایش کنان دست بر بر نهاد	چو بر آستان ملک سر نهاد

**Candidate
must not
write on
this margin.**

20

4. 'اسرار خودی' علامه اقبال را مورد بحث قرار بدهید.

20

5. 'هر سوخته جانی که به کشمیر در آید' از کدام شاعر است. درباره ش صحبت کنید.

20

6. دربارهٔ بهار مشهدی چه می دانید؟ بنویسید.

